

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/134/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320204984
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4320204984.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. W. V., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: U. V., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom H. XXX, prechodne L. XX a R. L., rod. N.č, nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Y. N. - časť H. X, t.č. Ú. Ž., za účasti Okresnej prokuratúry Levice, na návrh H. L., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Y. N. - časť H. X, o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mal. W., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti H. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 22.05.2020 č.k. 17P/62/2019-93.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - manželka otca mal. dieťaťa sa podaným návrhom domáhala zverenia mal. W. do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu, ako i na pojednávaní poukázala na to, že dieťa bolo zverené po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov do osobnej starostlivosti otca. Otec dieťaťa však bol nepodmienečne odsúdený za trestný čin, ktorý spáchal ešte v r. 2010 a nachádza sa vo výkone trestu. Mal. W. ju rešpektuje, v škole sa zlepšilo jeho správanie, ona mu zabezpečuje všetky osobné potreby. Podľa jej vyjadrenia, matka maloletého nekontaktuje, na jeho výživu neprispieva, avšak jej rodičia maloletému stále niečo dajú. S otcom je dieťa v kontakte telefonickým, ako i video návštevami. Mal. W. má dobrý vzťah i s mladším súrodencom.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý je vo výkone trestu. Otec opakovane písomne vyjadril súhlas s podaným návrhom. V ostatnom vyjadrení súdu doručenom dňa 01.07.2021 poukázal na to, že vo výkone trestu dosahuje nízky príjem, z ktorého nie je schopný výživné uhrádzať a žiadal o jeho pozastavenie.

3. Matka sa ani na jedno pojednávanie nedostavila napriek tomu, že bola riadne a včas predvolaná. Neúčast' neospravedlnila. Súd rozhodol v jej neprítomnosti.

4. Kolízny opatrovník s poukazom na záujem maloletého navrhol vyhovieť podanému návrhu. Zo strany rodičov navrhol určiť minimálne výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

5. Okresný prokurátor navrhol mal. W. zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, keďže sú splnené zákonné podmienky a vyžaduje to záujem maloletého. Poukázal na to, že otec dieťaťa je vo výkone trestu a matka sa o dieťa dlhodobo nezaujíma. Tiež navrhol určiť zo strany rodičov výživné v minimálnom rozsahu.

6. Dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 22.05.2020 č.k. 17P/62/2019-93 bola zrušená u maloletého náhradná osobná starostlivosť z dôvodu, že starí rodičia výchovu dieťaťa nezabezpečovali na požadovanej úrovni, dieťa ich nerešpektovalo. Mal. W. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky bolo určené výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.06.2020.

6.1 Otec so svojou manželkou osobne zabezpečoval starostlivosť o maloletého do 15.10.2020, kedy nastúpil na výkon trestu. Bol odsúdený na nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyri roky (čl. 4 - 18 v spise).

6.2 Uznesením zo dňa 27.10.2020 č.k. 10P/134/2020-27 bol mal. W. neodkladným opatrením zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 20- toho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2020.

6.3 Navrhovateľka je manželkou otca mal. dieťaťa. Z ich manželstva pochádza mal. W., nar. XX.XX.XXXX. Obýva rodinný dom, ktorý majú s manželom v bezpodielovom spoluvlastníctve. Je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, príspevku pre dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, rodinných prídavkov na dve deti, mesačne vo výške okolo 400,- eur.

6.4 Matka podľa lustrácie v sociálnej poisťovni nie je zamestnaná, ani SZČO. Tiež nepoberá dôchodkové dávky. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, poberá rodinné prídavky vo výške 24,95 eur mesačne. Má tiež vyživovaciu povinnosť k mal. Y., nar. XX.XX.XXXX.

6.5 Otec dieťaťa vo výkone trestu je pracovne zaradený. Dosahuje priemernú čistú mesačnú odmenu 46,71 eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu zo súčasného vzťahu (viď. bod 6.3 odôvodnenia).

6.6 Z hodnotenia základnej školy, ktorú mal. W. navštevuje (čl. 84) vyplýva, že bol žiakom 9. ročníka. Od septembra 2019 žije s otcom a jeho manželkou, ktorí sa o jeho správanie a prospech zaujímali. V tomto školskom roku mal dištančné vzdelávanie. Bol pod dozorom navrhovateľky. Pravidelne pracoval, odovzdával úlohy, pripájal sa na hodiny. Jeho výsledky boli slabé, ale povinnosti nezanedbával. Má diagnostikované vývinové poruchy učenia - dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia. Po návrate do školy bolo jeho správanie zlepšené, bol pokojnejší, viac sa pripravoval na vyučovanie. Býva nepokojný, keď nerozumie zadaniam, nestíha tempo. Na niektorých hodinách vyrušoval nevhodnými poznámkami. Vymeškané hodiny boli ospravedlnené. V kolektíve je obľúbený pre svoju zábavnú povahu. Je ochotný v triede pomôcť učiteľom aj spolužiakom.

7. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť

o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa

v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

12. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

13. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Súd vyhovel podanému návrhu a zveril mal. W. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, keď dokazovaním mal preukázané, že otec dieťaťa, ktorému bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti sa aktuálne nachádza vo výkone trestu, teda nie je schopný sa o svojho syna osobne starať. Matka o maloletého záujem neprejavuje, ktorá skutočnosť vyplýva nielen z tohto konania, ale i z konania, ktoré mu predchádzalo, t.j. o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka starostlivosť o mal. W. zabezpečuje na požadovanej úrovni, o čom svedčí i hodnotenie základnej školy, ktorú dieťa navštevovalo. Maloletý ju rešpektuje. Z pripojeného spisu vyplýva, že navrhovateľka v mieste bydliska požíva dobrú povesť. V danom prípade je celkom v záujme dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže je predpoklad, že navrhovateľka i v budúcnosti výchovu dieťaťa bude zabezpečovať v jeho záujme.

22. Vo výroku rozsudku súd zároveň vymedzil rozsah práv a povinností navrhovateľky vo vzťahu k starostlivosti o maloletého.

23. Zo strany rodičov určil súd výživné v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Jedná sa o tzv. „minimálne výživné“, ktoré je povinný platiť každý z rodičov a to bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. V súčasnej dobe nie je možné výživné, pokiaľ je dieťa odkázané na výživu rodičov, neurčiť.

24. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých

dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).